

Datum: 7 mei 2024
Onderwerp: Ontwikkelingen en governance m.b.t. jeugdhulp in Drenthe
Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

Aanleiding

Op 11 april 2024 hebben alle wethouders Jeugd in Drenthe per mail een brief ontvangen gericht aan de colleges van de Jeugdhulpregio Drenthe. De brief gaat over de ontwikkelingen en in te richten governance m.b.t. de regionaal te organiseren specialistische jeugdhulp in Drenthe.

De brief is besproken in het college van 7 mei 2024 waarop een reactie vanuit het college is geformuleerd. De brief van de JHRD is enkel gericht op de vraag om in te stemmen met de te nemen stappen om te komen tot een intergemeentelijke samenwerking. Het besluit in welke vorm ligt nu nog niet voor.

Wij willen uw gemeenteraad alvast meenemen in deze ontwikkelingen en de gemeenteraad in positie brengen door te informeren over welke besluitvorming uw raad voor komt te staan m.b.t. de governance van de Jeugdhulpregio Drenthe.

Aanleiding brief aan de colleges

In opdracht van de Drentse bestuurders is de kwartiermaker aan de slag gegaan met de opdracht om tot een governance te komen m.b.t. tot de regionaal te organiseren specialistische jeugdhulp in Drenthe.

Deze opdracht is aan de kwartiermaker gegeven omdat:

- de Hervormingsagenda Jeugd als belangrijk uitgangspunt en voorwaarde heeft dat de inkoop van specialistische jeugdhulp vanuit een robuuste jeugdhulpregio wordt geborgd: dit om er voor te zorgen dat jeugdigen en gezinnen daadwerkelijk passende zorg ontvangen en dat de daarvoor benodigde jeugdhulpaanbieders ook daadwerkelijk kunnen blijven bestaan;
- het kabinet een wetsvoorstel 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen' bij de Kamer zal indienen, met daaraan twee gerelateerde Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB). Die AMvB's hebben betrekking op de regio-indeling (die voor ons waarschijnlijk niet zal veranderen) en op de zorgvormen van jeugdhulp die minimaal regionaal ingekocht dienen te worden (omdat de schaal van een individuele gemeente te klein is om die zorgvormen in stand te kunnen houden).
- nadat het wetsvoorstel (Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen) in werking is getreden, dienen gemeenten voor de organisatie van specialistische jeugdhulp een samenwerkingsvorm te kiezen zoals is bedoeld in artikel 8 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op grond van die Wet gemeenschappelijke regeling kunnen samenwerkende gemeenten ervoor kiezen een openbaar lichaam, een bedrijfsvoeringsorganisatie op te richten of een centrumgemeente aan te wijzen die wordt belast met de regionale inkoop. Dit samenwerkingsverband wordt 'Jeugdregio' genoemd;

In het verleden is gebleken dat de Drentse gemeenten bestuurlijk en ambtelijk wisselend in de Drentse samenwerking stonden. Om deze reden heeft de Jeugdhulpregio Drenthe deze brief gestuurd, om het draagvlak te toetsen om de stappen te kunnen zetten richting de verplichte regionale samenwerking.

Intergemeentelijke samenwerking

Onder de definitie "gemeenschappelijke regeling" wordt het volgende verstaan:

"Een gemeenschappelijke regeling is een besluit tot samenwerking tussen bestuursorganen van gemeenten, provincies, waterschappen, rechtspersonen of andere openbare lichamen ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die bestuursorganen."

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kent 5 vormen (van licht naar zwaar) van intergemeentelijke samenwerking. Dat zijn:

- de regeling zonder meer¹;
- de centrumgemeente² (Centrumconstructie art. 8 lid 4 Wgr);
- de bedrijfsvoeringsorganisatie (artikel 8 lid 3 Wgr);
- een gemeenschappelijk orgaan³ (artikel 8 lid 2 Wgr);
- een gemeenschappelijk openbaar lichaam⁴ (artikel 8 lid 1 Wgr).

In de brief aan colleges staat de alinea:

"De hervormingsagenda geeft richting aan de inrichting van de jeugdhulpregio ten behoeve van de robuustheid welke bruikbaar is voor het op te stellen uitvoeringsplan in de regio (2.6):

Nadat het wetsvoorstel (Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen) in werking is getreden treffen gemeenten voor de organisatie van specialistische jeugdhulp een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op grond van die gemeenschappelijke regeling richten gemeenten een bedrijfsvoeringsorganisatie of een openbaar lichaam op of wijzen een centrumgemeente aan die wordt belast met de regionale inkoop. Deze regionale entiteit wordt 'Jeugdregio' genoemd;"

Artikel 2.18 in het wetsvoorstel "Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg" bepaalt het volgende:

1. De colleges van de gemeenten in een regio treffen een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen teneinde de beschikbaarheid te bevorderen van:

a. vormen van jeugdhulp als bedoeld in artikel 2.19, eerste lid, onderdeel a, onder 1°, en

---

¹ Deze regeling zonder meer is de lichtste vorm van samenwerking. Bij een dergelijke regeling kan er geen delegatie (overdracht van bevoegdheden) plaatsvinden (zie o.m. artikel 8 jo. art. 1 Wgr).

² In deze vorm kunnen bevoegdheden van besturen van de deelnemende gemeente worden gemandateerd aan organen en personen werkzaam onder de verantwoordelijkheid van een deelnemende gemeente(n). De gemandateerde bevoegdheden blijven eveneens bij de mandaat gevende bestuursorganen.

³ Een gemeenschappelijk orgaan bezit geen/bepaalde rechtspersoonlijkheid en kan dan ook niet zelfstandig deelnemen aan het maatschappelijk verkeer. Hier is sprake van een lichte vorm van samenwerking en ziet met name op enkelvoudige samenwerking of afstemming. Het heeft geen eigen personeel in dienst en heeft geen regelgevende bevoegdheid. Deze vorm van samenwerking is met name gericht op 1 beleidsterrein.

⁴ Een openbaar lichaam is de zwaarste samenwerkingsvorm op grond van de Wgr en het bezit rechtspersoonlijkheid. Dit betekent dat het bestuur bestaat uit een algemeen bestuur (AB), een dagelijks bestuur (DB) en een voorzitter.

b. kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

2. Bij de gemeenschappelijke regeling wordt een regionale entiteit genaamd Jeugdregio ingesteld of aangewezen, zijnde een openbaar lichaam of een bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in artikel 8 van de Wet gemeenschappelijke regelingen dan wel een college van één gemeente in de regio dat mede namens de overige colleges in de regio de in artikel 2.19, eerste lid, bedoelde werkzaamheden alsmede andere in de gemeenschappelijke regeling aangewezen werkzaamheden zal verrichten⁵.

Dit ontwerpartikel stelt dus dat we als jeugdhulpregio kunnen kiezen uit 3 intergemeentelijke samenwerkingsvormen:

- de bedrijfsvoeringsorganisatie;
- een openbaar lichaam;
- de centrumgemeente.

Huidige Drentse situatie

Op dit moment kopen we de Jeugdhulp op interventieniveau 4 t/m 8 in vanuit 2 inkoopregio's (NMD en Zuid).

Interventieniveau					
	4	5	6	7	8
Domein	Ambulant: Generalistisch	Ambulant: Specialistisch	Ambulant: Intensief specialistisch	Daghulp	Verblijf met bed
JEUGD	Hulpvraag gericht op een mild enkelvoudig probleem/ ondersteuning op het gebied van de ontwikkeling of opvoeding van jeugdige	Hulpvraag gericht op een ernstig enkelvoudig probleem of meervoudige problematiek op het gebied van de ontwikkeling of opvoeding van jeugdige	Hulpvraag gericht op complexe meervoudige problematiek op het gebied van de ontwikkeling of opvoeding van jeugdige, waarbij de verschillende probleemgebieden door elkaar heen lopen en elkaar beïnvloeden (diffuus beeld)	Hulpvraag jeugdige gericht op dagbehandeling, dagdeelbehandeling, dagbegeleiding of dagbesteding	Hulpvraag jeugdige gericht op (deeltijd) verblijf met bed in een residentiële voorziening, met of zonder behandeling OF hulpvraag jeugdige gericht op pleegzorg

Als gevolg van de Hervormingsagenda en het komende nieuwe wetsvoorstel zal interventieniveau 4, 5 en een deel 6, **lokaal** worden georganiseerd en ingekocht c.q. beschikbaar komen. Welk deel van 6 is nog niet geheel uitgekristalliseerd en is afhankelijk van:

- wat in de wet wordt voorgeschreven welke jeugdhulp minimaal regionaal ingekocht moet worden;
- welke jeugdhulp we daarnaast ook regionaal willen blijven c.q. gaan inkopen.

Over dit laatste vindt er een ambtelijk verkenning plaats over hoe het college en de gemeenteraad te adviseren. Hier liggen lokaal de kansen waar we sturing op kunnen uitoefenen. Wethouder Turksma is hierover bijgepraat. Interventieniveau 7, 8 en deel 6 wordt regionaal vanuit de Drentse Jeugdhulpregio ingekocht. Hier gaat de inrichting van de governance over waar in de brief aan de colleges over gesproken wordt.

Tot slot

In de wetsvoorstellen zoals die voor het zomerreces ingediend zullen worden wordt gesteld dat de jeugdregio dient te komen tot een intergemeentelijke samenwerkingsvorm m.b.t. de organisatie van de specialistische jeugdhulp.

⁵ Hier wordt een Centrumgemeente bedoeld zoals is neergelegd in artikel 8 lid 4 van de Wgr.

Welke vorm dit gaat zijn zal uiteindelijk ter besluitvorming aan de colleges en gemeenteraden voorgelegd gaan worden. Dit besluit ligt nu nog niet voor. De brief vraagt enkel om instemming om de stappen vanuit de Jeugdhulpregio Drenthe te zetten om tot deze vereiste regionale samenwerking te komen. Deze stappen voorzien in het verder onderzoeken van soorten samenwerking in de Jeugdhulpregio Drenthe. Dit vooruitlopend op het wetsvoorstel 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen' die bij de Kamer voor het komende zomerreces ingediend zal worden.

Ons college heeft ingestemd met de te nemen stappen in de Jeugdhulpregio Drenthe om te komen tot de robuuste Jeugdhulpregio. Dit wel met de constatering dat de wetgever de kaders waarbinnen de samenwerking moet gaan plaatsvinden nog niet heeft vastgesteld. Om deze reden verzoeken wij de JHRD alle opties van mogelijke samenwerkingen te onderzoeken, voordat de Jeugdhulpregio Drenthe met een uitgewerkt concreet voorstel ter besluitvorming naar de colleges en gemeenteraden gaan. De reactiebrief van ons college is als bijlage toegevoegd.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
gemeentesecretaris

Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester